



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1762**

**VD18 90118014**

§. 34. Petrus Lombardus Magister Sententiarum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](#)

scopatum Suessonensem; Ansculfo deci- Sæcul. XII.  
ma nona Septembris anno millesimo cen- A.C. i 159.  
tesimo quinquagesimo nono defuncto,  
ejectus est, quo non obstante Franciæ  
Cancellarii munus retinuit.

### §. XXXIV.

*Petrus Lombardus Magister senten-*  
*tiarum.*

Eodem anno millesimo centesimo quin-  
quagesimo nono iter æternitatis in-  
gressus est Theobaldus Episcopus Pari- *Rob. de mon.*  
siensis, cumque per ejus obitum Episco- *Année 1158.*  
patus & Jus Regale ad manus Regis de-  
venissent, Bonorum partem Monialibus  
Olbiensibus \* dedit, qua toties quoties \* *Hiere.*  
Sedes vacaret, fruerentur. Hic primus *Gall. Chron.*  
Titulus est, qui mihi in Historia occur- *to. I. p. 434.*  
rit, ex quo Jus Regale Regum Franciæ  
probetur.

Theobaldi successor Petrus Lombar- *Preuv. lib.*  
dus fuit, in cuius gratiam Philippus Ar- *Gall. c. 16.*  
chidaconus Parisiensis, Regis Ludovici *n. 2.*

frater, cum ipse Episcopus electus fuis-  
set, jure suo cessisse dicitur. Sed Pe- *Rob. 1159.*  
trus Sedem Parisiensem haud diu tenuit,  
nam ex Actis certis constat, Mauritium  
ejus successorem jam anno millesimo  
centesimo sexagesimo Ecclesiæ Parisiensi  
præfuisse. Petrus vero prope Novariam *Duboultai*  
in Longobardia natus, postquam Bono- *Hist. univ.*  
niæ *to. 2. p. 326.*

Sæcul. XII. niæ scientiis operam dedit, in Franciam  
A.C. 1159. venit, habens literas commendatarias ad  
S. Bernardum ab Episcopo Lucensi datas,  
*Bern. ep. 410*

a quo rogabatur S. Abbas, ut ei alimenta provideret, per breve temporis spatiū, quo in illo regno studiorum causa versaturus esset. Curam gessit Petri S. Bernardus, quamdiu Remis fuit, & Lutetiam Parisiorum abeuntem pariter Gilduino Abbatii S. Victoris commendavit, ratus, haud longas moras ibi tracturum esse (\*). Verum Petrus tanto successu scientiis præcipue autem Theologiæ totum se dedit, ut deinde super omnes ceteros scholæ Parisiensis Doctores eruditio[n]is laude eminuerit.

Maxime Petrus celebratur nomine *Magistri sententiarum*, quod opere a se composito dedit, quia est Collectio Textuum ex SS. Patribus. In eo quæ sibi videntur adversa conciliat ad illum ferme modum, quo Gratianus in suo Decreto

---

(\*) Abbatia S. Victoris erat prope Parisiis celebre Canonicorum Regularium Monasterium, & passim in Historia videmus, Domos Canonicorum Regularium Monasteria, & Præpositos earum Abbates dictos fuisse. Unde patet, Præpositos hunc Titulum ab origine sui Instituti habuisse, quo hodie, quasi ex privilegio Laterensis Ecclesiæ adjecto, saltem in nostris partibus intuntur.

creto usus est. Ceterum Opus hoc Pe- Sæcul. XII.  
 tri Lombardi est integrum Theologiæ A.C. 1159.  
 corpus, in quatuor Libros divisum, quo-  
 rum unusquisque complures Distinctio-  
 nes complectitur. In primo Libro dis-  
 serit Auctor de Trinitate, tumque de  
 Attributis. In secundo, de Creatione,  
 & primo de Angelis, deinde de Opere  
 sex dierum, de creatione Hominis, ejus-  
 que lapsu, arreptaque occasione, de Gra-  
 tia & Libero arbitrio, de Peccato origi-  
 nali & actuali. In Libro tertio pertra-  
 ctat materiam de Incarnatione, & ubi  
 de JESU Christi Virtutibus locutus est,  
 subjungit Quæstiones de Fide, de Spe,  
 de Charitate, de Donis Spiritus Sancti,  
 & de Præceptis Dei. In quarto, occur-  
 rit materia de Sacramentis in Genere &  
 in Specie, & ubi de Eucharistia sermo  
 est, argumenta realem præsentiam Chri. *Dift. 10. 11.*  
 sti demonstrantia neutiquam omittit.

In Distinctione de Pœnitentia, etiam *Dift. 14.*  
 Purgatorium dari docet, & ubi Sacra-  
 mentum Ordinis discutit, etiam de Si-  
 monia verba facit. Tandem postquam  
 de Resurrectione, de extremo Judicio,  
 & Statu Beatorum Doctrinam Catholi-  
 cam explicavit, totum Opus claudit.

Ceterum Auctor hujus Libri haud  
 multum argumentatur, & pauca ex pro-  
 pria penu addit. Continuus propemo-  
 dum est contextus effatorum ex SS. Pa-

X 4 tribus,

Sæcul. XII. A.C. 1159. tribus, præsertim ex S. Augustino excep-

ptorum. Porro quamvis Opus breve

dici possit, si materiæ amplitudinem con-

sideremus, complures tamen moventur

quæstiones, quæ hodie non necessaria

videntur, quales sunt pleræque de Na-

tura Angelorum, & ipsorum peccato,

quas non nisi argumentis a verosimili e-

rutis solvit. Item nimis longus videtur,

*II. Distinct. 2. 3. &c.* ubi agitat quæstiones de Opere sex die-

*Dist. 14. 15.* rum, tenetque principia corruptæ Phi-

Critica Libri losophiæ, tunc a plerisque receptæ, præ-

Sententia- sumens inter cetera, Firmamentum esse

rum.

corpus solidum, & animalia exigua ex

putredine produci. Verumtamen, ut

ipse fatetur, de his rebus non nisi dubi-

tans differit, & non certa, sed quæ op-

nionem gignere possint, exponit. Con-

tra autem, quædam gravissimi momenti

sunt, quæ Auctor intacta præteriit, vide-

licet de Ecclesia, de Primatu Summi Pon-

tificis, de Sacra Scriptura, de Traditione,

de Conciliis. Ubi Petrus Lombardus

Textus S. Scripturæ refert, sæpe nititur

sensu allegorico, quem ex S. Gregorio

vel ex aliis SS. Patribus accepit, qui cum

ab arbitrio explicantium pendeat, soli-

dum argumentum præbere non potest,

*III. Dist. 25.* quale illud est, ubi dicit, quod in veteri

Lege simpliciores inhæserint fidei illo-

rum, qui ipsis doctiores erant, quia in

Historia Jobi legitur: *Boves arabant, &*

*afinae*

*Job. I. 14.*

asinae pascebantur juxta eos. Auctor Sæcul. XII.  
sensus hujusmodi tropologicos tanquam A.C. 1159.  
notissimos & ab omnibus receptos præsumit. In Tractatu de Sacramentis non  
nunquam fontes indicat, quos etiam Gratianus in suo Decreto retulit, ac inter falsas verasve Decretales nullum discrimen perspicit.

IV. Dist. 7.

Non multum mirabimur, Magistrum sententiarum quæstiones agitasse, quæ nobis videntur inutiles, si cogitemus, quam iniqua bonis studiis ætate ipsi nasci contigerit. Nam plus uno abhinc saeculo omnes Aristotelis Philosophiae in primis ejus Logicæ indefesso labore operam dabant, cumque non nulli Doctores Mysteria Religionis cum principiis hujus Philosophi conciliare adlaborarent, multis occasio errandi inde nata est, quod exemplo Roscelini, Abaelardi & Gilberti Porretani comprobatur. Magister autem sententiarum aliam viam tentavit, qui nec Aristotelis auctoritatem adducens, nec humani ingenii argutiis fidens, totus in eo fuit, ut sententias Patrum referret, & in modicum volumen omnia eorum testimonia conjiceret, sique fastidio Lectorum, qui sine tali opere ingentem librorum molem devorare cogerentur, consuleret.

Ita ipse Petrus suam mentem explicat, dicitque, se eo consilio scripsisse, ut

Præf.

X. 5 non

Sæcul. XII. non nullos oppugnaret, qui relictis veri.  
A.C. 1159. tatis castris proprii ingenii partus omnibus viribus defendere conarentur.

Petri Lombardi operi similis sors & æque prospera ac Gratiani Decreto obtigit. Qui sequentibus sæculis Theologiam docuerunt, nullo alio Libro, quam Magistri sententiarum, quem discipulis suis prælegerent & explicarent, usi sunt, atque ducentos quadraginta quatuor Autatores numerare est, qui in eum commentati sunt, videlicet celeberrimos *post lib. sent.* jusque sæculi Theologos. Non ideo tamen Magister sententiarum infallibilis habetur, & aliqui sententias ferme viginti sex notarunt, quæ posteris non placuerunt (\*). Præterea a Petro accepimus Commentarium in Psalmos, & alterum in Epistolas S. Pauli. Ceterum sepultus est ad S. Marcellum prope Lutetiam Parisiorum. Mauritius Petri successor lucem primo aspexerat Soliaci ad

Lige-

---

(\*) Aliquot nœvos Petri refert Natalis Alexander tom. XIII. pag. 274. atque inter alios propositiones sequentes: *Quod Charitas, qua diligimus Deum & Proximum, sit Spiritus Sanctus & non quis Habitus creatus. Tum Anima humana separata a corpore est Persona, Christus in Triduo, quo anima a corpore fuit separata, fuit homo. Deus potuit communicare potentiam ereandi creaturæ.*

Ligerim amnem, unde cognomentum ac- Sæcul. XII.  
cepit. Is ex Archidiacono Parisiensi an. A. C. 1159.  
no millesimo centesimo sexagesimo Epi-  
scopus creatus est, eamque Sedem annis  
triginta sex tenuit.

### §. XXXV.

#### *Joannes Saresberiensis ejusque Scripta.*

**Q**uis illa ætate Reipublicæ Literariæ status fuerit, ex Scriptis quoque Joannis Saresberiensis cognoscitur, ita dicti, quod in illa Diœcesi in Anglia natus esset. Is vix pueritiam egressus studiorum causa Parisios venit anno se- cundo post obitum Henrici I. Regis An- glia, nempe anno millesimo centesimo trigesimo septimo. Prima Dialecticæ *Sup. Lib.* elementa didicit Petro Abaelardo Ma- *LXVIII.*  
gistro, qui tunc in monte S. Genovefæ §. 34.  
maxima eruditionis laude docebat. Ubi Abaelardus discessit, Joannes Albericum Remensem prælegentem audiit, Dialecti- cum celeberrimum, Nominalium Sectæ hostem acerrimum. Præterea alterum *Joan. Sar.* Magistrum simul auscultabat, quemdam *Met. II. c. 10.* Anglum, nomine Robertum Melodunen- sem, quod olim in illa urbe scholæ præfuiisset, postea Episcopum Herfor- diensem. Postquam biennio duobus hi- *Sup. lib.* sce Magistris operam impendisset, Joan. *LXVII.* nes §. 22.